

ชื่อวิทยานิพนธ์	สำนึกทางสังคมในนวนิยายไทยช่วงปี พ.ศ. 2520 – 2547
ผู้เขียน	นายทำนอง วงศ์พุทธ
สาขาวิชา	ภาษาไทย
ปีการศึกษา	2552

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์นวนิยายแห่งความสำนึกเชิงสังคมในช่วงปี พ.ศ. 2520 – 2547 โดยศึกษาจากนวนิยายที่มีความโดดเด่นในประเด็นสำนึกทางสังคมจำนวน 19 เรื่องคือ ฝิ่นและดอกไม้ (2521) จนตรอก (2523) คำพิพากษา (2524) ตะกวดกับคอบุ (2526) ตีลังสูง ชูหนัก (2527) ฐ (2527) ทะเลและกาลเวลา (2528) หลังเที่ยงคืน (2528) หมาเน่าลอยน้ำ (2530) คนทรงเจ้า (2531) ปลายนาฟ้าเขียว (2532) ทางเสือ (2532) ปีกความฝัน (2534) เวลา (2536) ในลึก (2543) สิงห์สาโท (2543) อมตะ (2543) ดอกไม้กลางเมือง (2545) และ กลางทะเลลึก (2546)

ผลการศึกษาปรากฏว่า นวนิยายในช่วงเวลาร่วม 3 ทศวรรษนี้ มีเนื้อหาทางความคิดที่โดดเด่นคือการวิพากษ์วิจารณ์วัฒนธรรมที่บุคคลมีความรับผิดชอบร่วมกันในการจรรโลงสังคมต่อต้านระบบความคิดที่ครอบงำสังคม โดยใช้วิธีการทางวรรณศิลป์กระตุ้นการพินิจแยกแยะคุณค่าที่จริงแท้กับภาพลวงตาอย่างฉาบฉวยผ่านประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งอาจจะไม่ได้มีความสำคัญในสถานะทางสังคม ในอีกด้านหนึ่งนักประพันธ์ก็ได้กระตุ้นเตือนให้ตระหนักว่าในท่ามกลางบริบทของความเจริญทางวัตถุสิ่งที่เราต้องสูญเสียไปก็คือคุณค่าบางอย่างที่เคยดำรงอยู่ในวิถีดั้งเดิม โดยเฉพาะคุณค่าที่เสริมสร้างคุณธรรมด้วยวิถีชีวิตที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันทั้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับธรรมชาติ ขณะที่ส่วนหนึ่งของเนื้อหาทางปรัชญาแสดงการวิเคราะห์ปัญหาอย่างตั้งลึกถึงสู่ธรรมชาติภายในของมนุษย์ ซึ่งไม่อาจแบ่งแยกเป็นภาพขาวดำระหว่างผู้กระทำกับผู้ถูกระทำ ทศนะต่อมนุษย์ในฐานะที่เป็นทั้งมูลเหตุแห่งปัญหาและผู้ให้ทางออกจึงเป็นแนวคิดที่โดดเด่น นวนิยายเชิงปรัชญาบางเรื่องใช้การกระตุ้นความสำนึกต่อคุณค่าของชีวิตและความหมายที่แท้ของความเป็นมนุษย์เพื่อสร้างพลังความรู้เท่าทันที่จักต้านทานความลุ่มหลงในสิ่งสมมุติ โดยเฉพาะในระบบทุนนิยมของโลกไร้พรมแดนที่นับวันยิ่งทวีอำนาจจนกลายเป็นกับดักทางสติปัญญา ความตระหนักถึงความเลวร้ายและความซับซ้อนของปัญหาในโลกของความเป็นจริงเป็นที่มาของทศนะที่เห็นพ้องกันว่า ทางออกของปัญหาใหญ่หลวงเช่นนี้ก็อยู่ที่การกอบกู้ทุนทางวัฒนธรรม ที่เคยสร้างความเข้มแข็งและจรรโลงสังคมอดีต นั่นก็คือรากของวัฒนธรรมชนบทและแสงสว่างทางปัญญาของพุทธศาสนา

Thesis Title	Social Awareness in Contemporary Thai Novels (1977- 2004)
Author	Mr. Thamnong Wongphut
Major Program	Thai
Academic Year	2009

ABSTRACT

This thesis is intended to analytically study novels of social consciousness during 1977 and 2004. Under study are 19 novels outstanding on their theme of social awareness : **Phisua Lae Dokmai** (1978), **Chon Trok** (1980), **Kham Phipaksa** (1981), **Takuat Kap Khopphu** (1983), **Talingsung Sungnak** (1984), **Ngu** (1984), **Thale Lae Kanwela** (1985), **Lang Thiang Khuen** (1985), **Manao Loynam** (1987), **Khon Song Chao** (1988), **Plai Na Fa Khiew** (1989), **Thang Sua** (1989), **Pik Kwam Fan** (1991), **Wela** (1993), **Nai Luek** (2000), **Sing Satho** (2000), **Amata** (2000), **Dokmai Klang Muang** (2002) and **Klang Thale Luek** (2003)

It is found that the distinctive common theme of these novels of the three decades was cultural criticism in the belief that every person shares the responsibility to uphold society and opposing the prevailing unhealthy paradigm of thought . The literary technique used to achieve this aim is to encourage readers' thoughtful examination to distinguish between real values and illusion through experience of individuals who may have insignificant social status. Moreover, the novelists raise our consciousness of the fact that in this materialistic context , what we have lost is certain value which used to be in the traditional way of life especially the values that reinforce virtues through the way of thinking that enhances the co-existence between man and man as well as between man and nature. Part of the philosophical content of these novels reveals in-depth analysis of human nature which cannot be classified as black and white, or as actors and those being acted upon. Thus, their outstanding view is that man is both the cause of problems and the provider of solution. Some of the philosophical novels raise an awareness of the value of life and the real meaning of humanness in order to create the power of wisdom necessary in the fight against the

captivation of made-up things , particularly in the capitalistic system of the borderless world which becomes more and more a powerful intellectual trap. The awareness of the evil and complexity of problems in the real world is the source of the consensus that the solution of such great problems lies in the restoration of our cultural capital that used to provide and sustain social strength .This is the root of the rural culture and the spiritual light of Buddhism

Prince of Songkla University
Pattani Campus